

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Naděždy Zachystalové a soudkyň JUDr. Ivy Zemanové a JUDr. Ivy Březinové ve věci

žalobce: **Kooperativa pojišťovna, a. s., Vienna Insurance Group**, IČ 47116617
sídlem Praha 8, Pobřežní 665/21
zastoupený advokátem JUDr. Tomášem Hlaváčkem
sídlem Praha 5, Kořenského 1107/15

proti
žalovanému: **V. V.**, narozený dne xxx
bytem xxx

o zaplacení částky 59 143 Kč s příslušenstvím, k odvolání žalovaného proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 9 ze dne 6. června 2022, č. j. 40 C 403/2021-65,

takto:

- I. Rozsudek soudu prvního stupně se **mění** tak, že žaloba o zaplacení částky 59 143 Kč s příslušenstvím se **zamítá**.
- II. Žalobce je povinen zaplatit žalovanému náhradu nákladů řízení před soudy obou stupňů ve výši 2 950 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem soud prvního stupně uložil žalovanému povinnost zaplatit žalobci částku 59 143 Kč s tam specifikovaným příslušenstvím do tří dnů od právní moci rozsudku (výrok I.) a v téže lhůtě mu k rukám jeho advokáta zaplatit náhradu nákladů řízení ve výši 34 552 Kč.

2. Soud prvního stupně tak rozhodl o žalobním požadavku odůvodněném tím, že žalovaný dne 19. 2. 2020 způsobil dopravní nehodu, kdy narazil do před ním jedoucího osobního motorového vozidla poškozené H. T., vozidlo žalovaného bylo pojištěno u žalobce a ten z titulu pojistné smlouvy vyplatil poškozené pojistné plnění ve výši 59 143 Kč, které odpovídalo škodě na jejím vozidle, kterou jí způsobil žalovaný; žalovaný porušil svou povinnost dle zák. č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla, a proto se žalobce domáhal náhrady toho, co za žalovaného vyplatil. Žalovaný své zamítavé stanovisko odůvodňoval tím, že dopravní nehodu nezpůsobil a že neporušil povinnost danou mu uvedeným zákonem.
3. Soud prvního stupně provedl dokazování tak, jak je uvedeno v bodech 3 a 4 odůvodnění napadeného rozsudku, na které lze pro stručnost odkázat. Po skutkové stránce uzavřel, že dne 19. 1. 2020 po 20 hod. způsobil žalovaný, který řídil vozidlo značky Fiat Punto RZ XXX dopravní nehodu, kdy z důvodů neponechání dostatečné bezpečné vzdálenosti narazil do před ním jedoucího osobního vozidla značky VW Passat RZ xxx, které ve stejném směru řídil, S. T., který vozidlo zastavil před přechodem pro chodce, majitelem tohoto vozu byla v době nehody H. T., žalovaný po dopravní nehodě místo opustil, nenahlásil dopravní nehodu PČR a ani nese-psal společný záznam o dopravní nehodě, v době dopravní nehody měl žalovaný uzavřenu pojistnou smlouvu se žalobcem o komplexním pojištění vozidla, na základě ní pak žalobce vyplatil pojistné plnění poškozené, které odpovídalo vzniku škody na jejím vozidle.
4. Soud prvního stupně poté po citaci §§ 2910 a 2820 odst. 1 zák. č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen o. z.) uzavřel, že žalovaný škodu způsobil tím, že porušil svou povinnost dle § 19 odst. 1 zák. č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích (dále jen zák. o silničním provozu) a mezi jeho protiprávním jednáním a vznikem škody je příčinná souvislost, kdy neponechal za vozidlem jedoucím před ním dostatečnou bezpečnou vzdálenost tak, aby se mohl vyhnout srážce v případě náhlého snížení rychlosti nebo náhlého zastavení vozidla, které jede před ním, neučinil opatření k zabránění vzniku škody osobám nebo věcem, dále porušil svou povinnost tím, že neumožnil obnovení provozu na pozemních komunikacích dle § 47 odst. 3 písm. d) zákona o silničním provozu, a dle písm. g) téhož zákona, kdy pokud nezavolal k dopravní nehodě PČR, měl sepsat společný záznam o dopravní nehodě.
5. Soud prvního stupně dále vyšel z toho, že dle § 10 odst. 1 písm. b), c) a e) zák. o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla platí, že pojistitel má proti pojištěnému právo na náhradu toho, co za něho plnil, jestliže prokáže, že pojištěný
 - a. bez zřetele hodného důvodu nesplnil povinnost podle zákona upravujícího provoz na pozemních komunikacích sepsat společný záznam o dopravní nehodě nebo ohlásit dopravní nehodu, která je škodnou událostí, a v důsledku toho byla ztížena nebo znemožněna možnost řádného šetření pojistitele,
 - b. bez zřetele hodného důvodu opustil místo dopravní nehody nebo jinak znemožnil zjištění skutečné příčiny vzniku dopravní nehody,
 - c. bez zřetele hodného důvodu nesplnil povinnost podle § 8 odst. 1 až 3 a v důsledku toho byla ztížena nebo znemožněna možnost řádného šetření pojistitele.

Námítku žalovaného, že se na místo dopravní nehody vrátil až s odstupem cca 2 hodin proto, že po návratu domů byl zdravotně indisponován, považoval za právně bezvýznamnou, když žalovaný vůbec neměl opouštět místo dopravní nehody, když druhý účastník trval na přivolání policie. Žalovaný uvedl, že se nechtěl účastnit šetření nehody policií, protože by přišel o body a musel zaplatit pokutu. Soud prvního stupně tak měl za prokázané, že žalovaný objektivností ztížil možnost šetření nehody, když se úmyslně chtěl vyhnout šetření policie, ta nemohla žalovaného vyslechnout, ani ho případně podrobit zkoušce na přítomnost alkoholu v krvi či jiných psychotropních či omamných látek, dále se žalovaný nemohl vyjádřit k technickému stavu vozidla, či dalším okolnostem dopravní nehody. Bez zřetele hodného důvodu nese-psal záznam o nehodě,

neohlásil nehodu, z místa nehody odjel. Dále žalovaný nesplnil povinnosti dle § 8 odst. 1 až 3 zák. o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla, kdy bez zbytečného odkladu písemně neoznámil žalobci, že došlo ke škodné události s uvedením skutkového stavu týkajícího se této události, kdy žalobci oznámil dopravní nehodu více než měsíc poté, co se stala. Porušil také svou oznamovací povinnost, když žalobci bezodkladně neoznámil, že proti němu zahájeno správní řízení. Dopravní nehodu žalobci oznámil 17. 3. 2020, aniž by prodlení jakkoliv odůvodnil. Poškozenému nesdělil svoje identifikační údaje. Tím, že žalobce vyplatil poškozenému pojistné plnění, přešlo právo na náhradu škody na pojistitele, tj. na žalobce. Výši plnění měl za prokázané ze zápisu o poškození motorového vozidla, z kalkulací opravy, ze soupisu náhradních dílů a další fotodokumentace vozidla. Žalobě z uvedených důvodů vyhověl, o příslušenství pohledávky rozhodl podle § 1970 o. z. § 2 nařízení vlády č. 351/2013 Sb. Výrok o nákladech řízení opřel o § 142 odst. 1 o. s. ř.

6. Proti tomuto rozsudku žalovaný podal v zákonné lhůtě odvolání. Namítl v něm, že ke střetu vozidel došlo 19. 2. 2020, na základě hlášení protistrany došlo k registraci události č. 42066641, dle policie z místa nehody č. KRPA-2524/DN-2020-328, a hlášení policie, které bylo doručeno na portál ČKP 22. 2. 2020 s platností od 21. 2. 2020, kde je uvedeno, že nebylo rozhodnuto a věc je v šetření. Pojišťovna Kooperativa jej vyzvala k zaslání tří podkladů, včetně nahlášení události, to splnil 19. 3. 2020, dne 10. 3. 2020 se dostavil k podání vysvětlení na Policii ČR, o čemž pojišťovnu informoval. Po obdržení podkladů druhého účastníka od policie nahlásil událost jako poškozený, která dostala další č. události 6309273813 a ta mu byla obratem zamítnuta s tím, že druhý účastník s výplatou nesouhlasí. Dne 17. 9. 2020 mu bylo doručeno oznámení o poskytnutí plnění a ukončení šetření, následující den vyjádřil nesouhlasné stanovisko. Žádné ztížení šetření dopravní nehody žalobci nezpůsobil, tvrzené zpoždění při ohlášení dopravní nehody dne 19. 3. 2021 nemělo vliv na šetření dopravní nehody jako takové. Nesouhlasil s rozhodnutím o nákladech řízení. Policii dopravní nehodu nehlásil, protože se s protistranou jednak dohodli, a pokud nevznikla povinnost dle § 47 ohlásit nehodu policii, což mu zákon bez zranění a do výše škody 100 000 Kč umožňuje, není povinnost prokazovat negativní dechovou zkoušku na alkohol či jinou zkoušku. Navrhl, aby změnou napadeného rozsudku byla žaloba zamítnuta.
7. Žalobce ve svém písemném vyjádření k odvolání žalovaného vyvracel jeho důvody. Zopakoval svá žalobní tvrzení. Zdůraznil pochybení žalovaného, když bez zbytečného odkladu písemně neoznámil žalobci, že došlo ke škodné události s uvedením skutkového stavu týkajícího se této události. Tím ztížil šetření dopravní nehody. Zdůraznil, že žalovaný neprokázal, že opustil místo dopravní nehody ze zdravotních důvodů. Naopak vypověděl, že se nechtěl šetření účastnit za účasti policie, protože nechtěl přijít obvody a dostat pokutu. Žalobce při určení zavinění vycházel z detailu relace o dopravní nehodě, č. j. KRPA-2524/DN-2020-320, ze kterého je patrné, že v té době nezjištěný řidič (tedy žalovaný) řídil vozidlo Fiat, kdy z důvodu neponechání dostatečné bezpečnostní vzdálenosti narazil do vozidla VW Passat. Takové chování žalovaného naplňuje dispozice ust. § 19 odst. 1 zákona o silničním provozu. Vzhledem k tomu, že žalovaný porušil tuto povinnost, došlo k naplnění dispozice ust. § 2910 o. z., neboť žalovaný vlastním zaviněním porušil výše uvedenou povinnost a poškodil tak vozidlo poškozené. Navrhl, aby byl rozsudek soudu prvního stupně jako věcně správný potvrzen.
8. Z podnětu odvolání odvolací soud přezkoumal v systému neúplné apelace napadený rozsudek, včetně řízení, které předcházelo jeho vyhlášení (§§ 212 a 212a odst. 1, 5 o. s. ř.), a odvolání shledal důvodným.
9. Soud prvního stupně se pro své rozhodnutí opatřil postačující skutkový podklad, který však i přes citaci příslušných zákonných ustanovení neposoudil správně po stránce právní.
10. Žalobce k výzvě odvolacího soudu, jak porušení povinnosti žalovaným ztížilo její šetření pojistné události, uvedl, že tím, že žalovaný opustil místo dopravní nehody, nemohl být vyloučen alkohol v jeho krvi, zjištěn technický stav vozidel a rozsah poškození. Podle § 47 zák. o silničním provozu řidič, který měl účast na dopravní nehodě, je povinen spolupracovat při zjišťování skutkového

stavu (odst. 2 písm. d)), oznámit v případech stanovených tímto zákonem nehodu policii (odst. 3 písm. b)), v případech, kdy nevznikne povinnost oznámit nehodu policii, sepsat společný záznam o dopravní nehodě, který podepíše a neprodleně předají pojistiteli (odst. 3 písm. g)). Dojde-li při dopravní nehodě k usmrcení nebo zranění osoby nebo k hmotné škodě převyšující zřejmě na některém ze zúčastněných vozidel, včetně přepravovaných věcí částku 100 000 Kč, jsou účastníci dopravní nehody povinni neprodleně ohlásit dopravní nehodu policistovi a setrvat na místě dopravní nehody až do příchodu policisty (odst. 4 písm. a) a c)).

11. Podle § 8 zák. č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla (dále jen zák. o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla) pojištěný je povinen bez zbytečného odkladu písemně oznámit pojistiteli, že došlo ke škodě události s uvedením skutkového stavu týkající se této události (odst. 1). Pojištěný je povinen v případě dopravní nehody nepodléhající oznámení Policii ČR podle zákona upravujícího provoz na pozemních komunikacích bez zbytečného odkladu předložit pojistiteli společný záznam o dopravní nehodě (odst. 4).
12. Podle § 10 odst. 1 zák. o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla pojistitel má proti pojištěnému právo na náhradu toho, co za něho plnil, jestliže prokáže, že pojištěný bez zřetele hodného důvodu nesplnil povinnost podle zákona upravujícího provoz na pozemních komunikacích sepsat společný záznam o dopravní nehodě nebo ohlásit dopravní nehodu, která je škodnou událostí, a v důsledku toho byla ztížena nebo znemožněna možnost řádného šetření pojistitele (písm. b)), bez zřetele hodného důvodu opustil místo dopravní nehody nebo jinak znemožnil zjištění skutečné příčiny vzniku dopravní nehody (písm. c)), bez zřetele hodného důvodu nesplnil povinnost podle § 8 odst. 1 až 3 a v důsledku toho byla ztížena nebo znemožněna možnost řádného šetření pojistitele (písm. e)).
13. Toto zákonné ustanovení upravuje právo pojistitele vůči pojištěnému na náhradu finančních částek, které za něho uhradil, a to v taxativně vymezených případech; důkazní břemeno přitom spočívá na straně pojistitele. Předpokladem pro úspěšné uplatnění postihového práva je současné naplnění obou podmínek stanovených v uvedeném ustanovení, a to nesplnění oznamovací povinnosti uložené § 47 odst. 3 písm. b) věta před středníkem zák. o silničním provozu, a zároveň negativní dopad nesplnění této povinnosti na možnosti pojistitele osvětlit příčiny a mechanismus dopravní nehody, včetně případných podkladů pro uplatnění regresních nároků. Při posuzování toho, zda pojištěný ztížil či neztížil možnost řádného šetření pojistitele, je třeba vždy vycházet ze zjištění konkrétních okolností řešené věci, individuálně, bez paušálního přesahu. Samotná skutečnost, že pojištěný od dopravní nehody ujel a nesplnil řádně oznamovací povinnost ohlásit dopravní nehodu, která je škodnou událostí, ještě a priori nezakládá právo pojistitele na náhradu toho, co za pojištěného plnil (srov. rozsudky NS ČR ze dne 18. 7. 2018, sp. zn. 32 Cdo 3744/2016, ze dne 21. 8. 2018, sp. zn. 23 Cdo 508/2017, ze dne 24. 10. 2013, sp. zn. 23 Cdo 2007/2012 ze dne 28. 1. 2010, sp. zn. 25 Cdo 4587/2007, nebo usnesení NS ČR ze dne 20. 9. 2010, sp. zn. 23 Cdo 3349/2009, a ze dne 3. 12. 2015, sp. zn. 23 Cdo 2431/2015).
14. V posuzovaném případě žalovaný neměl povinnost ohlásit dopravní nehodu policii, neboť nebyla splněna žádná z podmínek upravených v § 47 odst. 4 a 5 zák. o silničním provozu. Povinností podle tohoto zákona, kterou porušil, byla povinnost sepsat společný záznam o dopravní nehodě. Ve vztahu k tomuto protiprávnímu jednání je pak třeba posoudit jeho dopad na možnost řádného šetření pojistitele. Ze skutkových okolností nevyplývá, že možnost řádného šetření pojistitele byla ztížena, jestliže bylo zjištěno, že neexistovaly pochybnosti o průběhu dopravní nehody a mechanismu vzniku škody, a nelze také uzavřít, že by pouhá ničím nepodložená eventuální možnost vlivu alkoholu či jiné návykové látky měla za následek nemožnost či podstatné ztížení zjištění okolností rozhodných pro posouzení vzniku nároku na pojistné plnění a na jeho výši. Odvolací soud proto uzavírá, že v souzené věci nemělo porušení právní povinnosti žalovaným negativní dopad na možnost žalobce osvětlit příčiny a mechanismus dopravní nehody; jinými slovy nedošlo ke ztížení možnosti řádného šetření pojistitele podle § 9 odst. 3 zák. o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla. Regresní nárok žalobce není dán.

15. Ze shora uvedených důvodů odvolací soud napadený rozsudek podle § 220 odst. 1 písm. a) o. s. ř. změnil a žalobu jako nedůvodnou zamítl.
16. O nákladech řízení před soudy obou stupňů bylo rozhodnuto podle § 224 odst. 2 o. s. ř., a 142 odst. 1 o. s. ř. Žalovaný měl v řízení úspěch, má proto vůči neúspěšnému žalobci právo na náhradu nákladů, které mu v obou stadiích řízení vznikly. Jsou tvořeny zaplaceným soudním poplatkem ve výši 2 950 Kč. O lhůtě plnění bylo rozhodnuto podle § 160 odst. 1 o. s. ř.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat dovolání do dvou měsíců od doručení k Nejvyššímu soudu ČR v Brně prostřednictvím soudu prvního stupně za podmínek stanovených v § 237 o. s. ř.

Praha 8. listopadu 2022

JUDr. Naděžda Zachystalová v. r.
předsedkyně senátu